

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovoulftikos@minagric.gr

Αθήνα 31-01-2025

Αρ. πρωτ.: 28182

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 807/17-1-2025 Αναφορά

Σχετικά με την ανωτέρω Αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Φερχάτ Οζγκιούρ**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναφορικά με τα μέτρα στήριξης των κτηνοτρόφων της Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, επισημαίνονται τα κάτωθι:

Α. Στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022, μεταξύ των άλλων, χρηματοδοτούνται δράσεις και επενδυτικές δαπάνες που αποσκοπούν στη στήριξη της **Κτηνοτροφίας**.

Ειδικότερα :

Στο πλαίσιο του **Μέτρου 1: «Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης»**, προβλέπεται η κατάρτιση γεωργών / κτηνοτρόφων, έτσι ώστε να τους δοθούν οι απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να γίνουν επιχειρηματίες αγρότες. Το μέτρο αφορά σε επαγγελματική κατάρτιση και δράσεις απόκτησης δεξιοτήτων με έμφαση στους νέους γεωργούς – κτηνοτρόφους και τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Στο πλαίσιο του **Μέτρου 2: «Συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης και υπηρεσίες αντικατάστασης στην εκμετάλλευση»**, προβλέπεται η ενίσχυση παρόχων γεωργικών συμβουλών, προκειμένου να στηρίξουν τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους ως προς τη βελτίωση της οικονομικής και περιβαλλοντικής διαχείρισης των γεωργικών και κτηνοτροφικών τους εκμεταλλεύσεων.

Στο πλαίσιο του **Μέτρου 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»**, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους. Δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι επαγγελματίες αγρότες και κτηνοτρόφοι (φυσικά και νομικά πρόσωπα), οι οποίοι ενισχύονται για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων και, μεταξύ των άλλων, ενισχύονται για την ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμό γεωργικών κτιρίων και κατασκευών, την αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, καθώς και την αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση πολυετών φυτειών. Παράλληλα, ενισχύονται δαπάνες για την εξοικονόμηση ύδατος, καθώς και δαπάνες που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ για την παραγωγή ενέργειας, ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας. Τέλος, προβλέπεται η ενίσχυση δαπανών για την προστασία του περιβάλλοντος μέσω της συλλογικής χρήσης και επεξεργασίας των αποβλήτων των γεωργικών εγκαταστάσεων.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της **Δράσης 4.2.1 για τη μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι (538 εκ. €)**, ενισχύονται πολύ μικρές, μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), αλλά και μεγάλες επιχειρήσεις, για την ίδρυση και τον εκσυγχρονισμό, με κύριο στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων του κτηνοτροφικού τομέα, καθιστώντας τα πιο ελκυστικά στον καταναλωτή. Επιπλέον, επενδύσεις μεταποίησης γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων ενθαρρύνονται και μέσα από τις δράσεις των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων LEADER.

Επίσης, στο πλαίσιο του **Μέτρου 4.3 υλοποιούνται μικρά και μεγάλα εγγειοβελτιωτικά - αρδευτικά έργα υποδομής**, για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση του αρδευτικού νερού, καθώς και για την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, καθώς και έργα αγροτικής οδοποιίας, για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, τη μείωση του κόστους μεταφοράς, αλλά και την ταχύτερη και ασφαλέστερη διακίνηση ευπαθών προϊόντων

Στο πλαίσιο του **Μέτρου 6.1 των Νέων Γεωργών**, προβλέπεται αυξημένο πριμ πρώτης εγκατάστασης για νέους που εισέρχονται στην πρωτογενή παραγωγή, με στόχο την ηλικιακή αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, καθώς και τη συνολικότερη αναζωογόνηση των τοπικών αγροτικών κοινωνιών.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του **Μέτρου 6.3** παρέχεται στήριξη σε **Μικρές Γεωργικές και Κτηνοτροφικές Εκμεταλλεύσεις**, με τη μορφή κατ' αποκοπήν ενίσχυσης, προκειμένου να διατηρήσουν τη βιωσιμότητά τους.

Στο πλαίσιο του **Μέτρου 9: «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών στους τομείς της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και της δασοκομίας»**, δίνονται κίνητρα για τον σχηματισμό και τη λειτουργία ομάδων και οργανώσεων παραγωγών, με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων τους. Ενισχύεται η συσπείρωση των παραγωγών σε ομάδες ή οργανώσεις, ώστε να αντιμετωπίσουν από κοινού τις προκλήσεις της αγοράς, να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική τους δύναμη – μέσω της αύξησης του όγκου του διαπραγματευόμενου προϊόντος - σε σχέση με την παραγωγή και την εμπορία, να διευρύνουν τον αριθμό των πιθανών αγοραστών και να μειώσουν το ανά παραγωγό κόστος των συλλογικών επενδύσεων.

Η στήριξη του πρωτογενούς τομέα επιδιώκεται και με την υλοποίηση πιλοτικών εφαρμογών μέσω των Επιχειρησιακών Ομάδων του **Μέτρου 16 «Συνεργασία»** του ΠΑΑ, οι οποίες έχουν σκοπό την ενσωμάτωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην πράξη με στόχο την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας και της κτηνοτροφίας.

Επίσης, στο πλαίσιο του **Μέτρου 11** παρέχεται στήριξη για τη μετατροπή ή τη διατήρηση των πρακτικών της **βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας**, με σκοπό την ενθάρρυνση των αγροτών να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα, απαντώντας έτσι στη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών, οι οποίες χρηματοδοτούνται και από λοιπά φιλοπεριβαλλοντικά μέτρα και δράσεις του ΠΑΑ (όπως η γενετική βελτίωση, οι σπάνιες φυλές κ.λπ.).

Σημαντική στήριξη στους κτηνοτρόφους παρέχεται και μέσω του **Μέτρου 13 της εξισωτικής αποζημίωσης**, το οποίο στοχεύει στην προστασία του εισοδήματος των παραγωγών και τη διατήρηση της κτηνοτροφικής δραστηριότητας σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα (ορεινές, μειονεκτικές, παραμεθόριες και νησιωτικές).

Επίσης, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των πρόσφατων θεομηνιών, στο πλαίσιο του ΠΑΑ, προβλέπεται το **Μέτρο 5.2 «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στο γεωργικό κεφάλαιο (φυτικό, ζωικό, και πάγιο) από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα»**, μέσω του οποίου παρέχεται στήριξη στους κτηνοτρόφους (φυσικά και νομικά πρόσωπα, συνεταιρισμούς), για να αποκαταστήσουν το παραγωγικό δυναμικό

των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων τους (ζωικό κεφάλαιο και σταβλικές εγκαταστάσεις). Στο μέτρο περιλαμβάνεται και η μελισσοκομία.

Έκτακτη προσωρινή στήριξη σε κτηνοτρόφους χορηγήθηκε και στο πλαίσιο του **Μέτρου 22**, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία.

Αντίστοιχη μέριμνα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων φυσικών καταστροφών και ασθενειών που έλαβαν χώρα από την 1η Ιανουαρίου του 2024 και μετά, προβλέφθηκε πρόσφατα από την Ε.Ε. με το **νέο έκτακτο Μέτρο 23**, το οποίο επιτρέπει στα Κράτη Μέλη να παρέχουν στοχευμένη στήριξη ρευστότητας σε γεωργούς και κτηνοτρόφους με τη μορφή εφάπαξ, κατ' αποκοπήν ποσού που δεν υπερβαίνει τα 42.000€ ανά δικαιούχο.

Επίσης, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη **χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία, την Κτηνοτροφία και τη Μελισσοκομία**, έχουν ενεργοποιηθεί:

- το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης
- το Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας (Ταμείο Μικροπιστώσεων)
- ο μηχανισμός των «Πρόσθετων Πράξεων» για τη διευκόλυνση της σύναψης δανειακών συμβάσεων υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του ΠΑΑ που αφορούν στα σχέδια βελτίωσης.

Β. Στο πλαίσιο υλοποίησης του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027), μεταξύ των άλλων, προβλέπεται η χρηματοδότηση παρεμβάσεων που αφορούν και στους δύο πυλώνες (άμεσες ενισχύσεις και αγροτική ανάπτυξη) της ΚΑΠ για τη χορήγηση ενισχύσεων και την υλοποίηση επενδυτικών δαπανών που αποσκοπούν στη στήριξη της κτηνοτροφίας.

Οι εν λόγω παρεμβάσεις στοχεύουν κυρίως στη στήριξη του εισοδήματος των παραγωγών, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του κτηνοτροφικού τομέα, στην ενθάρρυνση επενδύσεων και στην υιοθέτηση φιλοπεριβαλλοντικών πρακτικών.

ΠΥΛΩΝΑΣ Ι (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων – ΕΓΤΕ):

Μέσω του Πυλώνα Ι και των άμεσων ενισχύσεων, παρέχονται ενισχύσεις μέσω της **βασικής ενίσχυσης**. Η βασική ενίσχυση αφορά στην εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων, χορηγείται ετησίως ανά αγρονομική περιφέρεια που, στην προκειμένη περίπτωση, αφορά σε αυτή για τις μόνιμες καλλιέργειες και η ενίσχυση καταβάλλεται μέσω των δικαιωμάτων.

Επιπλέον, προβλέπεται η **αναδιανεμητική ενίσχυση**, η οποία χορηγείται, ως συμπληρωματική ενίσχυση, ετησίως για κάθε αγρονομική περιφέρεια και αφορά στην αναδιανομή ενισχύσεων από τις μεγαλύτερες στις μικρότερες ή μεσαίες γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.

Στη στήριξη της κτηνοτροφίας στοχεύουν και οι χορηγούμενες ετησίως **συνδεδεμένες ενισχύσεις**, οι οποίες αφορούν το πρόβειο, το αίγαιο και το βόειο κρέας.

Μέσω του Πυλώνα Ι, επίσης, παρέχεται με τη νέα ΚΑΠ η δυνατότητα ενίσχυσης του πρωτογενούς τομέα μέσω των **οικολογικών προγραμμάτων**, προκειμένου να εφαρμόσουν φιλοπεριβαλλοντικές πρακτικές (π.χ. βιολογική κτηνοτροφία, περιβαλλοντική διαχείριση κτηνοτροφικών συστημάτων κ.λπ.), ενώ αντίστοιχες πρόνοιες για επενδύσεις και δράσεις προβολής – προώθησης προβλέπονται στο πλαίσιο των **τομεακών προγραμμάτων** (π.χ. για τη μελισσοκομία).

ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙ (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης – ΕΓΤΑΑ):

Όσον αφορά στις παρεμβάσεις του Πυλώνα ΙΙ που αφορούν σε στρεμματικές ενισχύσεις (Γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις), εκτός της **Εξισωτικής Αποζημίωσης** που συνεχίζεται, προβλέπονται και οι εξής:

Π3-70-1.5 Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων

Η Παρέμβαση έχει ως στόχο τη στήριξη των κτηνοτρόφων που εκτρέφουν απειλούμενες αυτόχθονες φυλές αγροτικών ζώων, δεδομένου ότι αυτές έχουν χαμηλές αποδόσεις και κατ' επέκταση η εκτροφή τους οδηγεί σε απώλεια εισοδήματος σε σχέση με τις λοιπές φυλές.

Π3-73-3.5 Προστασία, διατήρηση και βελτίωση των γενετικών πόρων στην κτηνοτροφία

Η Παρέμβαση στοχεύει στη βελτίωση της παραγωγικότητας του ζωικού κεφαλαίου της χώρας, αλλά και της διατήρησης των αυτόχθονων φυλών που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, λόγω της χαμηλής παραγωγικότητας και της υστέρησης των αποδόσεών τους, σε σχέση με τις ξένες φυλές.

Π3-70-2.1 - Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία)

Η στήριξη στο πλαίσιο της Παρέμβασης παρέχεται, μεταξύ των άλλων, για την εφαρμογή των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας, με σκοπό την ενθάρρυνση των αγροτών να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα, απαντώντας έτσι στη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών.

Π3-70-1.6 Ενισχύσεις για την ανάληψη πρόσθετων γεωργο-περιβαλλοντικών υποχρεώσεων από τους μελισσοκόμους για την προστασία των μελισσοσμηνών και την ενίσχυση της βιοποικιλότητας

Η παρέμβαση αφορά στην ενθάρρυνση υιοθέτησης από τους μελισσοκόμους της βιολογικής εκτροφής (μετατροπή και διατήρηση).

Π3-70-3.1 Καλή μεταχείριση (ευζωία) των παραγωγικών ζώων

Η συγκεκριμένη δράση αφορά σε πενταετείς δεσμεύσεις των κτηνοτρόφων για την ευζωία των εκτροφών τους και, συγκεκριμένα, για την καλή μεταχείριση των Χοίρων, των Βοοειδών, των Κρεοπαραγωγών Ορνιθίων εκτροφής ορνιθώνα, καθώς και των Αιγοπροβάτων.

Π3-70-3.2 Μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στην αιγοπροβατοτροφία

Η δράση αφορά σε πενταετείς δεσμεύσεις των κτηνοτρόφων, με στόχο την ενίσχυση της πρόληψης και τη μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στα αιγοπρόβατα μέσω εμβολιασμού των ζώων και χρήσης παρασιτοκτόνων.

Όσον αφορά στις δράσεις του Πυλώνα II που αφορούν σε υλοποίηση επενδύσεων, αυτές έχουν ως εξής:

Π3-73-2.1 – Σχέδια Βελτίωσης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων που συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα

Μέσω της εν λόγω Παρέμβασης, θα υλοποιηθούν επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις όλων των κλάδων, από επαγγελματίες γεωργούς (φυσικά και νομικά πρόσωπα) και συλλογικά σχήματα, με στόχους τη βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεών τους και τη διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού αυτών. Οι επενδύσεις που προβλέπονται, θα δώσουν ευκαιρίες, ώστε να εκσυγχρονιστούν και να προσαρμοστούν οι εκμεταλλεύσεις γρήγορα στις ανάγκες της αγοράς μέσω της αύξησης της συνολικής παραγωγικότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης (αύξηση παραγωγικότητας κεφαλαίου, εργασίας, εδάφους) και να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα των βιώσιμων ελληνικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων μέσω της ενίσχυσης επενδύσεων αυτοματοποίησης, ψηφιοποίησης και συστημάτων γεωργίας ακριβείας.

Π3-73-2.3 – Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση / εμπορία και / ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων

Προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών, μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αλλά και μεγάλων επιχειρήσεων, για την ίδρυση και τον εκσυγχρονισμό, με κύριο στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των κτηνοτροφικών προϊόντων, καθιστώντας τα πιο ελκυστικά στον καταναλωτή.

Π3-73-2.4 Επενδύσεις στη βιοασφάλεια των παραγωγικών ζώων

Μέσω της παρέμβασης ενθαρρύνονται επενδύσεις για τον εξοπλισμό παρακολούθησης συνθηκών στους χώρους σταυλισμού, καθώς και για την προστασία του ζωικού κεφαλαίου και των εγκαταστάσεων από φυσικές καταστροφές και καιρικά φαινόμενα.

Π3-73-2.8 Επενδύσεις για τη βελτίωση της ευζωίας των παραγωγικών ζώων

Η παρέμβαση αφορά στην παροχή ενισχύσεων προς τους παραγωγούς για τη βελτίωση των συνθηκών ευζωίας στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που θα συμβάλλουν και στη μείωση των ασθενειών και, κατά συνέπεια, στη μείωση της ανάγκης χορήγησης αντιβιοτικών.

Π3-73-3.2 Μη παραγωγικές επενδύσεις για την αειφορική διαχείριση και προστασία μεγάλων θηλαστικών (Αρκούδα, Λύκο, Τσακάλι και Ελάφι)

Η παρέμβαση αφορά σε γεωργικές εκτάσεις περιοχών που αποτελούν βιοτόπους της αρκούδας, του λύκου, του τσακαλιού και του ελαφιού, εντός του ευρωπαϊκού δικτύου προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000 και σε όμορες αυτών περιοχές.

Π3-73-2.6 – Επενδύσεις κυκλικής οικονομίας και ενεργειακές επενδύσεις στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.

Προβλέπεται η ενίσχυση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων για την κάλυψη ειδικών αναγκών εκσυγχρονισμού μέσω επενδύσεων που θα συμβάλλουν στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας/βιοοικονομίας, εξοικονόμησης ενέργειας, μείωσης εισροών μέσω επαναχρησιμοποίησης γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων και παραπροϊόντων και βελτίωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των εκμεταλλεύσεων. Δικαιούχοι είναι επαγγελματίες γεωργοί, φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και συλλογικά σχήματα που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα.

Π3-73-1.2 Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.

Η παρέμβαση αφορά στη χρηματοδότηση δημοσίων επενδύσεων για τη διευκόλυνση πρόσβασης σε γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις μέσω έργων αγροτικής οδοποιίας.

Π3-75- 1 – Εγκατάσταση Νέων Γεωργών

Προβλέπεται η ενίσχυση των νέων που εισέρχονται στον πρωτογενή τομέα με στήριξη εφάπαξ ποσού έως 42.500 € για την υλοποίηση τετραετούς επιχειρηματικού σχεδίου για την ανάπτυξη βιώσιμων γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.

Π3 – 77-1.1 Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών και Διεπαγγελματικών Οργανώσεων στον τομέα της Γεωργίας και Κτηνοτροφίας

Η παρέμβαση παρέχει κίνητρα για τον σχηματισμό και τη λειτουργία ομάδων και οργανώσεων παραγωγών, με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων τους. Ενισχύεται η συσπείρωση των παραγωγών σε ομάδες ή οργανώσεις, ώστε να αντιμετωπίσουν από κοινού τις προκλήσεις της αγοράς, να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική τους δύναμη – μέσω της αύξησης του όγκου του διαπραγματευόμενου προϊόντος - σε σχέση με την παραγωγή και την εμπορία, να διευρύνουν τον αριθμό των πιθανών αγοραστών και να μειώσουν το ανά παραγωγό κόστος των συλλογικών επενδύσεων.

Π3 – 77-2.1 Συστήματα Ποιότητας Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων

Στο πλαίσιο της εν λόγω Παρέμβασης, οι παραγωγοί ενισχύονται για τη συμμετοχή τους σε συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, προκειμένου να προσδώσουν προστιθέμενη αξία στο προϊόν τους και να το καταστήσουν ανταγωνιστικό, αυξάνοντας παράλληλα τις ευκαιρίες τους στην αγορά.

Π3- 77-3.1 Ανάπτυξη συνεργασιών μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας

Η στήριξη του κλάδου για την καλλιέργεια της ελιάς θα επιδιωχθεί με την υλοποίηση πιλοτικών εφαρμογών μέσω της εν λόγω Παρέμβασης, που έχει ως σκοπό την ενσωμάτωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην πράξη για αύξηση της παραγωγικότητας και βιωσιμότητας της γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Π3 – 77-4.1 Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)

Μέσω των πρόσφατα εγκεκριμένων τοπικών προγραμμάτων, θα ενισχυθούν, μεταξύ των άλλων, πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την πραγματοποίηση επενδύσεων (ιδρύσεις και εκσυγχρονισμοί) σε τομείς, όπως της βιοτεχνίας, οικοτεχνίας, μεταποίησης, αγροτουρισμού κ.λπ.

Π3 – 78.1 – Εκπαίδευση κατάρτιση γεωργών και κτηνοτρόφων

Προβλέπεται η κατάρτιση γεωργών / κτηνοτρόφων, έτσι ώστε να τους δοθούν οι απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να γίνουν επιχειρηματίες αγρότες. Το μέτρο αφορά σε επαγγελματική κατάρτιση και δράσεις απόκτησης δεξιοτήτων με έμφαση στους νέους γεωργούς και τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Π3-78.2 Συμβουλευτικές υπηρεσίες γεωργών και κτηνοτρόφων και λοιπών ενδιαφερόμενων ομάδων (stakeholders), καθώς και κατάρτιση Γεωργικών Συμβούλων

Μέσω της εν λόγω Παρέμβασης, οι παραγωγοί θα έχουν την ευκαιρία στήριξης μέσω γεωργικών συμβουλών που θα παρέχονται από επιλεγμένους φορείς – παρόχους, ώστε να στηριχθούν ως προς τη βελτίωση της οικονομικής και περιβαλλοντικής διαχείρισης των γεωργοκτηνοτροφικών τους εκμεταλλεύσεων.

Στο **ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027** προβλέπεται, επίσης, η ενεργοποίηση Χρηματοδοτικών Εργαλείων που αφορούν στην παροχή εγγυήσεων και δανείων με ευνοϊκούς όρους (ταμεία εγγυήσεων και μικροπιστώσεων) σε ωφελούμενους του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων (φυσικά και νομικά πρόσωπα, νέοι γεωργοί, ΚοινΣΕπ και συλλογικά σχήματα).

Όσον αφορά στο θέμα της καταβολής αποζημιώσεων στους κτηνοτρόφους της χώρας από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού τους κεφαλαίου, η με αριθ. 4308/315328/16-10-2024 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την «Έγκριση προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων, ενισχύσεων και λειτουργικών δαπανών που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου της χώρας, (διερεύνηση, πρόληψη, επιτήρηση, έλεγχος, εκρίζωση, έκτακτες επεμβάσεις) στο πλαίσιο εφαρμογής των ισχυουσών ειδικών κτηνιατρικών διατάξεων, για το έτος 2024» (Β'5788/17-10-2024) προβλέπει την καταβολή άμεσης και προσήκουσας χρηματικής αποζημίωσης σε ποσοστό 100% και εντός των ορίων της μοναδιαίας αξίας ανά ζώο του άρθρου 8, στους εκτροφείς ζώων που αναγκάζονται να προβούν σε υποχρεωτική θανάτωση και καταστροφή των θανατωμένων ζώων τους.

Στο εν λόγω άρθρο προβλέπονται αυξήσεις στα όρια της μέγιστης αγοραίας αξίας των αιγοπροβάτων του άρθρου 8, σε σχέση με την ΚΥΑ του 2023 και συγκεκριμένα:

Αποζημιώσεις 2024

Για πρόβατα και αίγες με επίσημα γενεαλογικά πιστοποιητικά καθαροαιμίας

1. Αμνοί ή ερίφια έως 3 μηνών μέχρι ογδόντα (80,00) ευρώ,
2. Αμνοί ή ερίφια από 3 μηνών και 1 ημέρα έως 6 μηνών μέχρι εκατό (100,00) ευρώ,
3. Πρόβατα ή αίγες από 6 μηνών και 1 ημέρα έως 3 ετών μέχρι διακόσια πενήντα (250,00) ευρώ,
4. Πρόβατα ή αίγες από 3 ετών και 1 ημέρα έως 5 ετών μέχρι 80% της τιμής του σημείου 3,
5. Πρόβατα ή αίγες άνω των 5 ετών και 1 ημέρα μέχρι 60% της τιμής του σημείου 3,
6. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας 6 μηνών έως 3 ετών μέχρι πεντακόσια (500,00) ευρώ,
7. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας από 3 ετών και 1 ημέρα έως 4 ετών μέχρι 80% της τιμής του σημείου 6,

8. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας άνω των 4 ετών μέχρι 60% της τιμής του σημείου 6.

Για πρόβατα και αίγες κοινών ή ημίαιμων φυλών

1. Αμνοί ή ερίφια έως 3 μηνών μέχρι εβδομήντα (70,00) ευρώ,
2. Αμνοί ή ερίφια από 3 μηνών και 1 ημέρα έως 6 μηνών μέχρι ενενήντα (90,00) ευρώ,
3. Πρόβατα ή αίγες από 6 μηνών και 1 ημέρα έως 3 ετών μέχρι διακόσια είκοσι (220) ευρώ,
4. Πρόβατα ή αίγες από 3 ετών και 1 ημέρα έως 5 ετών μέχρι 80% της τιμής του σημείου 3,
5. Πρόβατα ή αίγες άνω των 5 ετών και 1 ημέρα μέχρι 60% της τιμής του σημείου 3,
6. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας 6 μηνών έως 3 ετών μέχρι τριακόσια είκοσι (320,00) ευρώ,
7. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας από 3 ετών και 1 ημέρα έως 4 ετών μέχρι 80% της τιμής του σημείου 6.
8. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας άνω των 4 ετών μέχρι 60% της τιμής του σημείου 6.

Αποζημιώσεις 2023

Για πρόβατα και αίγες με επίσημα γενεαλογικά πιστοποιητικά καθαροαιμίας

1. Αμνοί ή ερίφια έως 3 μηνών μέχρι πενήντα πέντε (55,00) ευρώ,
2. Αμνοί ή ερίφια από 3 μηνών και 1 ημέρα έως 6 μηνών μέχρι ογδόντα (80,00) ευρώ,
3. Πρόβατα ή αίγες από 6 μηνών και 1 ημέρα έως 3 ετών μέχρι εκατόν πενήντα (150,00) ευρώ,
4. Πρόβατα ή αίγες από 3 ετών και 1 ημέρα έως 5 ετών μέχρι 80% της τιμής του σημείου 3,
5. Πρόβατα ή αίγες άνω των 5 ετών και 1 ημέρα μέχρι 60% της τιμής του σημείου 3,
6. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας 6 μηνών έως 3 ετών μέχρι διακόσια πενήντα (250,00) ευρώ,
7. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας από 3 ετών και 1 ημέρα έως 4 ετών μέχρι 80% της τιμής του σημείου 6,
8. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας άνω των 4 ετών μέχρι 60% της τιμής του σημείου 6.

Για πρόβατα και αίγες κοινών ή ημίαιμων φυλών

1. Αμνοί ή ερίφια έως 3 μηνών μέχρι σαράντα πέντε (45,00) ευρώ,
2. Αμνοί ή ερίφια από 3 μηνών και 1 ημέρα έως 6 μηνών μέχρι πενήντα πέντε (55,00) ευρώ,
3. Πρόβατα ή αίγες από 6 μηνών και 1 ημέρα έως 3 ετών μέχρι εκατό (100,00) ευρώ,
4. Πρόβατα ή αίγες από 3 ετών και 1 ημέρα έως 5 ετών μέχρι 80% της τιμής του σημείου 3,
5. Πρόβατα ή αίγες άνω των 5 ετών και 1 ημέρα μέχρι 60% της τιμής του σημείου 3,
6. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας 6 μηνών έως 3 ετών μέχρι εκατόν πενήντα (150,00) ευρώ,
7. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας από 3 ετών και 1 ημέρα έως 4 ετών μέχρι 80% της τιμής του σημείου 6.
8. Κριοί ή τράγοι αναπαραγωγής ηλικίας άνω των 4 ετών μέχρι 60% της τιμής του σημείου 6.

Ως προς τις δαπάνες για τις ζωοτροφές, σημειώνεται ότι στην παραπάνω απόφαση προβλέπεται η καταβολή αποζημιώσεων που συνδέονται με τα λοιπά μέτρα που αποφασίζονται, σύμφωνα με τους όρους και τις ειδικές κτηνιατρικές διατάξεις για την εξάλειψη των ασθενειών των ζώων, όπως η καταβολή στους κτηνοτρόφους αποζημίωσης ίσης με την αξία αγοράς των ζωοτροφών που καταστρέφονται, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο για τη διαχείριση εστιών των εν λόγω ασθενειών. Η εν λόγω ΚΥΑ έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) έχει εγκρίνει τη διάθεση και την κατανομή των απαιτούμενων ποσών βάσει των αιτημάτων πληρωμής, τα οποία έχουν αποσταλεί στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Όσον αφορά στις μετακινήσεις αιγοπροβάτων, ισχύουν κάθε φορά οι επικαιροποιημένες εγκύκλιοι για το ζήτημα που εκδίδονται από τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ.

Επίσης, στο πλαίσιο των Μέτρων που έχουν ληφθεί για τον περιορισμό της εξάπλωσης των ασθενειών της Πανώλους των Μικρών Μηρυκαστικών και της Ευλογιάς των Αιγοπροβάτων, η Γενική Διεύθυνση

Γεωργίας (Διεύθυνση Ζωοτροφών και Βοσκήσιμων Γαιών) του ΥΠΑΑΤ συνέταξε και απέστειλε οδηγίες στους Επόπτες Κυκλοφορίας Ζωοτροφών των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) και των Τμημάτων Αγροτικής Ανάπτυξης & Ελέγχων (ΤΑΑΕ) του ΥΠΑΑΤ, που εδράζονται στις περιοχές εκδήλωσης των κρουσμάτων των νόσων, εξειδικεύοντας τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβούν και αφορούν στη διακίνηση ζωοτροφών.

Τα σχετικά έγγραφα με τα Μέτρα για τον τομέα των ζωοτροφών είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ (Αγρότης-Επιχειρηματίας/Κτηνοτροφία/Ζωοτροφές).

Αναλυτικότερα:

✓ Στο πλαίσιο των μέτρων που έχουν ληφθεί για τον περιορισμό της εξάπλωσης του ιού της Πανώλης των Μικρών Μηρυκαστικών, η Διεύθυνση Ζωοτροφών και Βοσκήσιμων Γαιών της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) συμμετείχε στη σύνταξη της υπ' αριθ. 1396/209433/16.07.2024 εγκυκλίου της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ, όσον αφορά στη διακίνηση των ζωοτροφών από επιχειρήσεις που διαθέτουν τις εγκαταστάσεις τους εντός των Ζωνών Προστασίας και/ή Επιτήρησης. Σημειώνεται ότι προϋπόθεση για τη διακίνηση ζωοτροφών για μικρά μηρυκαστικά από τις εγκαταστάσεις ζωοτροφών που βρίσκονται εντός των Ζωνών Προστασίας/Επιτήρησης, είναι η χορήγηση σχετικής άδειας διακίνησης. Επιπλέον, με τα υπ' αριθ. 660/212346/18.7.2024, 672/218016/23.7.2024 και 686/225914/29.7.2024 έγγραφα της ως άνω Διεύθυνσης Ζωοτροφών και Βοσκήσιμων Γαιών του ΥΠΑΑΤ, δόθηκαν επιπρόσθετες πληροφορίες και οδηγίες προς τους Επόπτες Κυκλοφορίας Ζωοτροφών των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) και των Τμημάτων Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων (ΤΑΑΕ) του ΥΠΑΑΤ που εδράζονται στις περιοχές όπου ορίστηκαν οι Ζώνες Προστασίας και Επιτήρησης σχετικά με τα μέτρα για τη διακίνηση ζωοτροφών.

Εν συνεχεία, με το υπ' αριθ. 682/224763/29.7.2024 έγγραφο της ως άνω αρμόδιας Διεύθυνσης του ΥΠΑΑΤ, δόθηκαν προληπτικές οδηγίες προς τους Επόπτες Κυκλοφορίας Ζωοτροφών των ΔΑΟΚ και ΤΑΑΕ και προς τον Σύνδεσμο Ελλήνων Βιομηχανιών Ζωοτροφών (Σ.Ε.ΒΙ.Ζ.) που αφορούσαν στα μέτρα βιοασφάλειας που θα πρέπει να τηρούνται κατά τη διακίνηση των ζωοτροφών σε όλη τη χώρα. Τέλος, με το υπ' αριθ. 816/246996/16-8-2024 έγγραφο της ως άνω Διεύθυνσης του ΥΠΑΑΤ, δόθηκαν περαιτέρω οδηγίες και διευκρινήσεις προς τους Επόπτες Κυκλοφορίας Ζωοτροφών στην Επικράτεια, σχετικά με τα μέτρα που αφορούν στη διακίνηση των ζωοτροφών, κατόπιν της λήψης απαντήσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε ερωτήματα που έθεσε η ως άνω αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ.

✓ Στο πλαίσιο των μέτρων που έχουν ληφθεί για τον περιορισμό της εξάπλωσης του ιού της Ευλογιάς των Αιγοπροβάτων, η ως άνω αρμόδια Διεύθυνση Ζωοτροφών και Βοσκήσιμων Γαιών του ΥΠΑΑΤ εξέδωσε το υπ' αριθ. 84/251071/22.08.2024 έγγραφό της, σύμφωνα με το οποίο, οι επιχειρήσεις παραγωγής ζωοτροφών και οι ενδιαμέσιοι ζωοτροφών που έχουν τις εγκαταστάσεις τους στις Ζώνες Προστασίας ή Επιτήρησης και παράγουν/διαθέτουν ζωοτροφές και για αιγοπρόβατα και για άλλα είδη ζώων, διακινούν τις ζωοτροφές αποκλειστικά και μόνο στις Ζώνες Προστασίας ή Επιτήρησης αντίστοιχα:

α) κατόπιν υποβολής αίτησης και έκδοσης άδειας από την αρμόδια αρχή, όταν η διακίνηση αφορά ζωοτροφές που προορίζονται για αιγοπρόβατα και

β) κατόπιν υποβολής υπεύθυνης δήλωσης, όταν η διακίνηση αφορά ζωοτροφές που προορίζονται για άλλα είδη ζώων.

Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, και προκειμένου να διευκολυνθεί η διακίνηση των ζωοτροφών στον μέγιστο δυνατό βαθμό με παράλληλη τήρηση των μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης της Ευλογιάς των Αιγοπροβάτων, οι επιχειρήσεις ζωοτροφών που έχουν τις εγκαταστάσεις τους στις Ζώνες Προστασίας ή Επιτήρησης, δύνανται να διακινούν ζωοτροφές τόσο εντός όσο και εκτός Ζωνών Προστασίας και Επιτήρησης, υπό την προϋπόθεση ότι σταματούν να διακινούν ζωοτροφές για αιγοπρόβατα, κατόπιν υποβολής υπεύθυνης δήλωσής τους στην αρμόδια αρχή ελέγχου.

Επιπρόσθετα, με τα υπ' αριθ. 354609/14.11.2024 και 364418/21.11.2024 έγγραφα της εν λόγω Διεύθυνσης Ζωοτροφών και Βοσκήσιμων Γαιών του ΥΠΑΑΤ, δόθηκε η δυνατότητα στις επιχειρήσεις που διακινούν ζωοτροφές αποκλειστικά για άλλα είδη ζώων, να διακινούν πρώτες ύλες ζωοτροφών και παράγωγα προϊόντα αυτών και σε αιγοπρόβατα, τα οποία βρίσκονται σε ελεύθερες ευλογιάς περιοχές, εφόσον τηρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η συγκομιδή των πρώτων υλών ή/και η επεξεργασία τους είχε ολοκληρωθεί τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από την έναρξη των μέτρων για τον περιορισμό της Ευλογιάς των Αιγοπροβάτων στις αντίστοιχες ζώνες και

β) οι πρώτες ύλες ζωοτροφών και τα παράγωγα προϊόντα αυτών ήταν σαφώς διαχωρισμένα, σε όλες τις διαδικασίες (παραγωγής, αποθήκευσης, ανάμιξης και μεταφοράς), από τα προϊόντα που δεν είναι κατάλληλα για αποστολή εκτός της απαγορευμένης ζώνης.

Στο σύνολο των προαναφερθεισών οδηγιών, δίνεται έμφαση στην υποχρεωτική τήρηση μέτρων βιοασφάλειας κατά τη μεταφορά ζωοτροφών για τη διασφάλιση της αποφυγής διασποράς των νόσων.

Για τα θέματα που τίγονται στην Αναφορά 807/17-1-2025 και άπτονται των αρμοδιοτήτων των Οργανισμών ΕΛ.Γ.Α. (Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων) και ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ (Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός-ΔΗΜΗΤΡΑ), σας διαβιβάζουμε τα υπ' αριθμ. πρωτ. 456/20-1-2025 και 3286/27-1-2025 αντίστοιχα σχετικά έγγραφα των εν λόγω Οργανισμών.

Τέλος, αρμόδια να απαντήσουν για τα θέματα που τα αφορούν, είναι τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, προς τα οποία διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά την εν λόγω Αναφορά με το παρόν έγγραφο.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 456/20-1-2025 έγγραφο του ΕΛ.Γ.Α.
2. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 3286/27-1-2025 έγγραφο του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Εσωτερικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Φερχάτ Οζγκιούρ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού